

FEKK EG STUDNINGIN HEVÐI EG IKKI FINGIÐ MANNIN

Í 1966 kom ein ung norsk genta heim til Føroya at ganga á læraraskúla, men hon noyddist at gevast longu til jólar, tí hon kundi ikki fáa studning. Ein av næmingunum í flokkinum var Nicodemus Debes av Oyri, men nú norska kvinnan á øðrum sinni vitjaði aftur í Føroyum, hevði hon ongantíð hoyrt um syrgiligu hendingina í Havn fyri fimmti árum síðan. Tað var dokumentarsendingin – Ást fjalir lýti – sum leiddi Edel Risberg aftur til tíðina, tá hon og Nicodemus gingu á læraraskúla saman

Vilmund Jacobsen

Tað er mikudagur 17. mai, tjóðardagur Noregs. Yvirav mær í stovuni hjá Amaliu Poulsen í Norðurrás 12 í Havn sita norsku hjúnini, Edel Risberg og Halvard Toften. Tey bógva við Toftenes í Øksnes kommunu ella norðalaga í Lofoten.

Saman við manni sínum er Edel komin til Føroya at halda sín sjeiti ára føðingardag, sum var mánadagin 15. mai.

Seinast, hon og maðurin vitjaðu í Føroyum, var í 1977. Tá vóru tey gestir hjá Amaliu Poulsen og manninum, Dánjali Jóhan Poulsen, sum í fleiri ár var stjóri á Føroya Sjómannsskúla.

Eisini á hesi ferðini í Føroyum – nú 40 ár seinni – eru tey gestir hjá Amaliu og Dánjali Jóhan, tó at tey hesaferð hava valt at bógva á Hotel Føroyum.

Hugtikin av Føroyum

Men, sambandið millum Edel og Amaliu røkkur longur aftur enn so. Tær gingu báðar á Føroya Læraraskúla. Amalia byrjaði á skúlanum í 1964 og Edel í 1966.

Edel Risberg hevði lisið um Føroyar, og hon gjørdist forvitin eftir at uppliva Føroyar, men hon kendi

ongan her heima, tá hon gjørdi av at koma higar at ganga á læraraskúla.

Táverandi rektarin, Martin Holm, spurdi Amaliu, sum tá hevði gingið á læraraskúla í tvey ár, um hon kundi taka sær av einari norskari gentu, sum var komin heim til Føroya at lesa.

Amalia kendi tá ikki gentuna, men hon kendi umhvørvið í Hornabø, har hon vaks upp. Tað endaði við, at Edel fekk eitt leigumál hjá Edvin Thomsen í Hornabø.

Men, tíðin hjá norsku Edel Risberg í Føroyum gjørdist stutt. Hon gavst nevniliga á læraraskúlanum longu til jólar sama ár, tí hon sum norsk ikki kundi fáa studning, eins og aðrir læraraskúlanæmingar fingi.

– Føroyar vóru tað, eg hevði lisið og droymt um. Eg stórtreivst í Føroyum, og mær dámdi væl í skúlanum. Vit gjørdi ymiskar útferðir um heystið, og mær dámdi væl tey fólk, eg var saman við í Havn. Sjálvandi var føroyska málið og føroysku tekstirnir í skúlanum ein avbjóðing, men tað var í fyrsta lagi tann figgjarligi parturin sum gjørdi, at eg kendi meg noydda at gevast til jólar og fara yvir aftur til Noregs.

Amalia Poulsen og Edel Risberg á Kongabrunni

Í Noregi gjørdi hon sína útbúgving sum lærari lidna.

Heilt síðan tær báðar – Edel og Amalia – komu at kennast fyri meira enn fimmti árum síðan, hevur samband verið teirra millum.

– Vit hava sent hondskrivað jóla-kort, og vit hava sent jólagávur, og hvørt ár til jólar havi eg sent henni føroysku dagbløðini og eitt nú Skúlablaðið, sum Edel hevur verið

glad fyri at fáa. Hóast hon ikki fekk stundir at læra seg føroyska málið til fulnar, fekk hon tó so mikið burtur úr tí hálva árinum í Føroyum, at hon so nøkulunda kundi lesa og skilja føroyskar tekstir, sigur Amalia Poulsen.

Edel kendi Nicodemus

Nú SvF herfyri sendi sendingina “Ást fjalir lýti” um syrgiligu hend-

ingina í Havn í 1967, tá ungur læraraskúlanæmingur fyrst gjørdi av við fyrrverandi unnustu sína, 22 ára gomlu norsku Ann Alfredsen og síðan gjørdi av við seg sjálvan, kunnu vit nevna, at Edel Risberg og Nicodemus gingu í sama flokki á læraraskúlanum.

Hóast báðar vóru norskar, kendust Edel og Ann ikki, men Edel kom at kenna unga føroyingin sum ein stillan og friðarligan mann, bæði í skúlanum og á ymiskum útferðum, sum læraraskúlaflokkurin gjørdi hetta heystið.

Meðan vit sita í stovuni hjá Amaliu og skifta orð, sigur Edel, at hon ongantíð hesi fimmti árin hevur hoyrt um tað, sum hendi í Havn henda feigdarmorgun.

– Tað var ikki, fyrr enn eg kom heim til Føroya hesaferð, at eg skilti, at ungi læraraskúlanæmingurin frá 1966, sum eg gekk í flokki saman við, longu árið eftir doyði fyri egnari hond, eftir at hann fyrst hevði tikið lívið av fyrrverandi unnustu síni. Í gjárkvøldi untist mær eisini at síggja dokumentarsendingina – Ást fjalir lýti – og eg má siga, at eg gjørdist ógvuliga kedd og skakað av at hoyra um hesa syrgiligu hending.

Edel Risberg vísir á, at tað, sum hendi í Havn henda morgun, má